Ч. 5. (9.836) Львів, середа 6. вересня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік XL.

ДІЛО

Виходить щоденно рано.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.
Конто почт. щад. 143 322.
Адреса тел.: „Діло—Львів".
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно в краю 2000 Мп.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Німеччині 300 н. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон, Румунія 50 лей, Болгарії 50 левів, Австрії 2 500 мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 80 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО". Начальний редактор: ФЕДЬ ФЕДОРЦІВ.

Львів, 5. вересня 1922.

Нахабні „опікуни". Польська преса завелася в своїх імперіялістично - анексіоністичних сподіваннях. Коли польський сойм постановив перевести анексію Сх. Галичини шляхом розписання виборів також на области Сх. Галичини, була вона певна, що українське населення збитою лавою піде до виборів і тим чином дасть санкцію польським намаганням анектувати цей край.

Леліючи такі думки, польська преса спиралася мабуть на довоєнній психіці українського населення. Український громадянин має широко розвинуте почуття своїх політичних прав. Він не промине ніякого акту, котрим може висловити свою горожанську волю. Участь українського селянства у виборах загального голосовання до австрійського парляменту була більша, як якогонебудь иншого з австрійських народів. Польська преса, котра у відношенню до українського народу орудує довоєнними, або навіть — як „Слово Польске" — передпотоповими категоріями, числила, що українське населення, не вдаючись в дійсний стан справи Сх. Галичини — як міжнародньої проблеми, зглядно не визнаючись в нюансах польських замірів — таки возьме участь у виборах. Очевидно польська преса забула, що Сх. Галичина була тереном найбільшої війни, що українське населення створило легіон Січових Стрільців для боротьби за українську державність, що воно пережило віднову і трагедію тої державности над Дніпром і над Дністром, що в обороні української держави брав участь увесь український загал, а головно увесь загал Галичини, що над світом прогомоніли величні кличі про свобідне самоозначення народів, що те право — хоч ще вповні не здійснене, стало неписаним законом людськости. І як не сьогодня, то завтра той закон мусить бути здійснений, — так само, як після французької революції мусів бути зреалізований клич про права людини і громадянина. Український народ занадто багато жертв зложив на жертвеннику державности, щоби всякі ігноранти могли рахувати на його необережність. В психіці народу перейшла глибока, основна переміна. Він своїм терпінням, муками, стражданнями, жертвами і втратами, кровю і одчайною боротьбою став **д е р ж а в н о ю н а ц і є ю**. Колиб навіть не істнували ніякі міжнародні акти про Сх. Галичину, як окрему державну одиницю, то й це в нічім не змінилоб державницької свідомости українського народу. Хто в те не вірить, може легко переконатися шляхом свобідного плєбісциту.

Становище українського населення до польських виборів неприємно заскочило польську пресу і — розуміється — всі инші чинники польської політики. Не знаючи настрою наших мас, польська преса і польські посли розумували, що раз українське населення піддалося частинно конскрипції, раз воно платило Польщі данину, то так само стане хоч в дрібній частині до виборів. Одно забули польські політики, що попередні акти були доконувані **п і д п р и м у с о м** в асистенції війська й жандармерії під грозою багнетів. Виборчий акт важко перевести виключно багнетами і тяжко приноровити загальний примус.

Скоро тільки після деяких вагань польського уряду стало відомим, що вибори до польського сойму і сенату всупереч постановам міжнародніх договорів мають бути розписані і на території обсадженої Польщею Сх. Галичини, — українське селянство в один голос виявило свою думку. „На Польщу записуватися не будемо, до Варшави своїх послів не пішлемо!" — такі голоси роздалися в цілім краю. Тому не тільки огляди на міжнародню східно-галицьку проблему, але й голос українського населення рішив про становище до польських виборів. Ширший Народній Комітет, як вища інстанція української народньої трудової партії, опісля управа радикальної партії й християнсько-суспільної та соціяльно-демократичної постановили проголосити виборчу абстиненцію. На цьому самому становищі стоять і москвофіли, а навіть дрібна група комуністів Сх. Галичини виломилася в цій справі від варшавського центра і поставилася негативно до польських виборів.

Таким чином серед українського громадянства немає навіть ліліпутної політичної групки, яка поважилася би піти в розріз з голосом народу.

Мимо так ясно спрецизованого становища, польська преса не хоче розстатися з своїми анексійними мріями. Обманута своїми фантазіями, вона з піною на устах, накидується перш усього на трудову партію — як на виновника абстиненції, а одночасно стає в „обороні тероризованого селянства". Орган воюючого хамства „Курієр Львовскі" приписує непримиримість тільки українській інтелігенції, а „заступається за „влосцянством", що „хоче реальної праці, бажає мати в соймі оборонців його інтересів". Мовляв „українські шовіністи стараються відстрашити від участи у виборах тверезих і чесних своїх земляків". На той самий тон настроєна й шанталава „Ржечпосполіта". В статті „Польска і Русіні" читаємо: „Відомо, що загал „руского влосцянства в Малопольсці" східній є настроєний льояльно і що „руска весь" цікавим збігом обставин є сьогодня мабуть найспокійнійшою в цілій Річипосполитій". А вкінці така наука: „Ширші українські маси повинні зрозуміти, що Польща міцною стопою стоїть над Дністром і Збручем і що лиш в згідній і спільній праці з Поляками лежить добробит і щаслива будучність тої Руси, котра остає під крилами Річипосполитої".

Правда, можна захлиснутися з радости над тими перспективами добробуту і щастя!

Цікаве збочення виявляє польська преса. Давнійше лише спольонізована шляхта, котра все таки підсвідомо відчувала свій звязок з народом, уважала себе „опікункою" українського селянства. Сьогодня та „опіка" значно поширилася. Не лиш польська адміністрація у Сх. Галичині запрятує собі голови тією „опікою", але і Вітос, і Домбскі, і Ямпольскі, і Бриль, і кс. Теодоровіч (той самий, що на льояльність „руского влосцяньства" має універсальний лік: тюрму і багнети) і багато, багато инших. А всі вони не дають жити нашому селянству, нахабно лізуть в „опікуни" в надії, що поведеться їм здійснити засаду „divede et impera" і привязати наш народ до свого воза. Та ця ганебна гра, це ординарне нахабство не відносить і не вінесе ніяких успіхів. Вбити клин між український народ і його інтелігенцію вам не вдасться. Шкода заходів, труду і грошей. За нашу випробовану, в боротьбі, терпіннях і крови загартовану масу ми спокійні.

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, Ринок 10., вкл. кн. ч. 5.000. Жертводавці понище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

Визиваючий цинізм.

Нищення українського шкільництва.

(Власна телеграма.)

Добромиль, 3. вересня 1922.

Добромильське староство розігнало поліцією з наїженими багнетами учеників з приватної української гімназії в Добромилі, істнуючої вже два роки. Школу замкнено.

Справа Східної Галичини.

Інтерпеляція в італійськім парляменті в справі виконування судівництва у Сх. Галичині іменем польської републики та конструовання процесів о головну зраду.

Дня 28. серпня с. р. вніс посол Спартако Фаджарі (Spartaco Fazzari) — група Джоліттія — інтерпеляцію в італійськім парляменті в справі справовання судівництва у Східній Галичині іменем польської републики та конструовання на тійже території процесів о головну зраду, яка в дослівнім перекладі звучить:

„Запитую міністра для закордонних справ, щоби знати:

чи італійське правительство є поінформоване, що польська держава виконує в часово мілітарно окупованій нею Східній Галичині судівництво в імени польської републики та що конструує проти горожан Сх. Галичини процеси о головну зраду;

чи італійське правительство має намір зрезиґнувати з права суверенности, яке арт. 91 сан-жерменського трактату признає Італії разом з головними союзними і заприязненими державами, — і стати спільником постійного нехтовання Польщею арт. 91, — не інтервенюючи в ціли усунення режіму, який представляє собою насильне нарушення міжнародного права і глум з духа і тексту трактатів;

чи не уважає вказаним як раз під теперішню хвилю утвердити дійсне респектовання сан-жерменського трактату супроти кождого, хто думав би, або показав би, що вважає його мертвою буквою.

Жадається відповіди на письмі".

Делеґація ЗУНР. в Женеві.

30. серпня вечером виїхала делеґація ЗУНР. до Женеви з нагоди Збору Союза Народів. В делеґації беруть участь: д-р Кость Левицький, д-р Ст. Витвицький і о. Жан.

XX. Міжпарлямент. Конференція у Відні.

В дні 28. серпня с. р. з рамени Міжпарляментарної Унії розпочала наради у Відні XX. Міжпарляментарна конференція, в якій беруть участь 300 представників 24 парляментів Европи, Америки і Азії. Конференції проводить д-р Матая, голова австрійської групи. На деннім порядку конференції находяться отсі важнійші справи: ревізія статутів, охорона прав національних меншостей, економічна відбудова світа, обмеження зброєнь, парляментарна контроля закордонної політики, економічні і фінансові справи.

В неділю 27. серпня с. р. вечером витав австрійський уряд гостей принняттям на замку в Шенбруні, на яке одержали запрошення також члени Української Національної Ради: посол Володимир Сінґалевич, радник Лев Левицький і д-р Олександер Марітчак. Численно зібраних парляментаристів і членів дипльоматичного тіла витав президент австр. републики Гайніш. Конференція покінчила свої наради в дні 30. серпня с. р.

Східна Галичина і заграничні апетити.

Ф. Кудрявцев в статті під наведеним заголовком в берлінськім „Накануне" пише:

На днях в „Накануне" появилась статтья, в якій поінформовано про долю одного з найбільш нещасливих закутків Европи — Східної Галичини, яку антанта провізорично віддала Польщі.

Галичане боролися з Поляками, Галичане приняли 13. марта 1919 предложення перемиря, яке їм запропонувала Найвисша Рада. Поляки відкинули це предложення і при помочи армії Галлера, яка щойно приїхала уоружена Францією, нанесли Галичанам кілька тяжких ударів. Вони все ще держались, закликаючи Найвисшу Раду о поміч.

25. червня секретар Мирової Конференції передав галицьким представникам постанову Найвисшої Ради, яка довгі часи остане памятником самоволі володарів долі Ев-

ропи: „щоби забезпечити особисті права і майно мирного населення Східної Галичини перед небезпекою з боку большевицьких банд, Найвисша Рада рішила уповновважнити сили польської республики продовжувати свої операції по річку Збруч".

Галичане боролися з Поляками, а їх видавали на поталу ворогам, показуючи на небезпеку зі Сходу. Як вже сказано в статті І. Дунайського, повслі тягнулися переговори держав, які по думці трактату з Австрією взяли в свої руки рішення про майбутній статут Галичини. Між тим Поляки осідали і укріплювалися в побідженій країні.

Доля Східної Галичини будить богато апетитів. Покійний Таке Йонеску підняв завісу в своїй щирій статті про Малу Антанту. На основі повелінь своєї „совісти Европейця, який захищає европейську цивілізацію, він пробував доказати, яким „самовбійством для справді европейської Европи" було би допустити „сьогоднішну чи завтрішну Росію" станути на Карпатах. З другої сторони і створення маленької держави між Росією, Польщею і Румунією було би, на його думку, неможливе. Тому „в цій чи иншій формі" Галичина повинна бути віддана Польщі.

Було зовсім ясне, що творець Малої Антанти хотів недопустити до вбиття клину між Румунію і союзну з нею Польщу, щоби таким чином здійснити париський плян безперервного кордону і валу на Сході. Треба було створити останнє звено в ланцуху, через який варварська Росія не повинна продістатися в Европу.

Та були й більш прозаїчні інтереси, які передрішали долю Східної Галичини. 17 мая в Генуї появилося офіціяльне французьке донесення в справі нафтової політики. „Франція, говорилося в ньому, сильно затвердила своє положення в Галичині, де більша частина підприємств находиться тепер під французькою контролею". Ще на початку лютого 1922 р. між Францією і Польщею заключено економічні договори, між якими є й в справі нафти (досі неопублікований!) Польща, як і Горішний Шлеськ, являється щитом, за яким монопольно підходять французькі капіталісти.

Це викликує невдоволення Англії, і в англійськім парляменті часто підносяться запити в справі ненормального положення Галичини. Головно уважно слідить за цим питанням льорд Сесіль, який виступав і 30 липня 1920 р. і 13. марта 1922 р. 2. серпня товариш міністра Гармсворт знову потвердив послови Кутови, що польська военна окупація не має права передрішати долю Сх. Галичини, і признався, що британське правительство обдумує спосіб вирішення сього питання.

Тим більш недвозначно проявилися польські наміри в недавньому офіціяльному донесенню з Варшави („Temps" з 21. серпня). Проєкт кабінету Новака, показується, пропонує включення статуту галицької автономії в польську конституцію. „Русинський" (у Варшаві вперто придержуються сього штучного терміну!) міністр вводиться в склад польської ради міністрів. Чи не явний це атентат на чужу незалежність з боку людей, що так патетично обстоювали свої національні права?

В недовзі у Львові стане перед судом студент-Галичанин Федак, який 24. вересня м. р. стріляв у Пілсудского. „Голова держави" сам колись боровся проти тиранів: чи зрозуміє він почування Федака?

Росія, в особі адміністрації Бобрінського, наробила в Галичині масу помилок, та про цей час і Росіяне згадують з обуренням. Знову вачинати „присоединительную" політику було би божевіллям, і в цім напрямі краще хай Польща збирає обильне живо ненависти. Одначе, не прилучуючи Галичини, Росія буде завжди відноситися з прихильністю до нещасної країни, яка являється жертвою інтриг політиканів і фінансістів. Незалежність Східної Галичини є простою справедливістю, якіб там не винайдено єзуїтські докази в стилю Таке Йонеску.

Східній Галичині ніщо не перешкаджає зберігти своє істновання у формі невтральної країни між трьома державами. Якщо Румунія хоче через неї комунікуватися з Польщею, як можна лишити Україну як часть російської федерації, мати одинокий вихід для зносин з Західною Европою? „Дійсним Европейцям" не до лиця бісмарківський проєкт загнати Росію в Азію".

Л. БІЛЕЦЬКИЙ.

ВП. Передплатникнім в Чехо-Словаччині присимо отсим складати передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавн. Спілки „Діло" у Львові, а нас повідомити листівкою. — *Адміністрація.*

1—4

Українські справи.

Галицькі військові частини в Чехословаччині.

„Накануне" подає з Праги: В звязку з заключенням договору Р. С. Ф. С. Р. і Чехословаччини інтерновані по таборах Наддніпрянці будуть розпущені. Галицькі інтерновані частини остануть в Чехословаччині аж до вирішення східно-галицького питання. Ці частини будуть виділені і інтерновані в окремі галицькі бригади.

Митрополит Шептицький в Америці.

Філядельфійська „Америка" подає, що митрополит Шептицький, який приїхав до Гобокен в понеділок 7. серпня кораблем „Панамерікен" з Мунсон Ляйн, задержався через кілька днів в Ню-Йорку, де його відвідали місцеві й околичні священики та визначні громадяне. Митрополит виглядає дуже добре і почувається вповні вдоволеним успіхами своєї подорожі. Особливо тішить його народня свідомість та солідарність бразилійських Українців, яка виявляється при виборах та инших нагодах. Митрополита радо витали тамошні епископи та вірні, лише Поляки відносилися ворожо. Підчас побуту в Аргентині відвідав митрополит міністра закордонних справ, з яким довше говорив про Україну.

Одночасно подає „Америка" інформації про місійну діяльність митрополита в південній Америці. Доводилося нераз поборювати незвичайно важкі комунікаційні трудноші. Прим. в Парані нема комунікації між кольоніями, залізниць мало, так що часто треба було їхати день—два фірою серед дощів, поганими дорогами, щоби на заповіджений час прибути на кольонію. Всі ці труднощі митрополит поборював з самозапереченням.

На чужинців робив усюди дуже корисне враження.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Леся Мартовича до Пов. Тов-а Кредитового „Віра" в Раві Руській

Велика Україна.

Процес сіоністів у Києві.

В київськім ревтрибуналі розпочався процес 37 Жидів-сіоністів, яким закидується контрреволюцію. Всі обвинені передані судови за це, що приїхали на з'їзд сіоністичної організації. Зараз після приїзду арештували їх чрезвичайка.

Терор в Києві.

В Києві закінчився процес проти відкритої в марті повстанчої організації „Козацька Рада". Поміж арештованими були й совітські урядовці, чекісти і офіцери червоної армії, які являлися конспіративними членами цеї організації і подавали їй військові і політичні інформації. На чолі стояли — Гайдученко, Ловик, Бесарабенко, Гайгоренко і н. Большевики заявили потягненим до відповідальности, що їх обвиняється за це, що на з'їзді в січни ц. р. в Білій Церкві організація рішила викликати весною ц. р. повстання на Україні і в цім напрямі пороблено приготовання. З 100 обвинених 48 засуджено на розстріл. „Русспрес", за яким подаємо цю вістку, зазначує, що засуд викликав в українських кругах велике негодовання, бо засуд противорічить проголошеній большевиками амнестії.

При зміні адреса просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

За права національних меншостей.

Звідомлення бар. Адельсварда на засіданню Міжпарляментарної Унії.

Право меншостей, обговорюване широко на засіданню міжпарляментарної унії у Відни, викликало велике заінтересовання серед політичних кругів Европи. З огляду на цікавість цего питання подаємо понизше звіт реферату в тій справі, який виголосив бар. Адельсверд. Референт говорив таке:

Право національних меншостей має таке велике значіння, що шведська група вважала за вказане піднести це питання в першу чергу. Немає сумніву, що головною причиною непорозумінь і з цим воєн між народами є ріжниця національностей. Першою отже умовою тривалого мира є в даному випадку те.

„Отаман Зелений".

СУЧАСНИЙ РОМАН КЛИМА ПОЛІЩУКА. ЛЬВІВ КИЇВ 1922. Р.

(Продовження.)

Отже віра в правоту свого діла, жертва, якою необхідно спокутувати „гріхи своїх прадідів", обовязок перед народом, землею — ці найголовніші рефлексії, що примусили „Сашу Жегульова" піти на смерть, стають найбільш ідейними рефлексіями і Данила „Зеленого". І коли п. Турянський цілком справедливо вважає їх найцінніщими в романі Поліщука, то — на жаль, вони належать не К. Поліщукови, а Л. Андрееву.

К. Поліщук лише головну частину „літературно-естетичної правди" (термін О. Турянського) — „загально людський дійний зміст" механічно пристосував до „національно українського духу". Лише в цьому виявляється оригінальність твору К. Поліщука.

В тій же послідовности художню концепцію першої частини свого роману розвиває і К. Поліщук: дитячі й юнацькі роки Данильця Терпила. Також претенсія містичного у відносинах матері й сина; анальогічні ситуації знайомства Данила зі своїми товаришами по майбутній праці, з тією лише ріжницею, що образ і функції Колесникова в життю Саші роспреділюються в романі „Отаман Зелений" між трьома особами: Онуфрієнком, Супонею і Процем, любов Саші до Ксені Егмонт і навпаки у Поліщука виливається в любов між Данилом і Марусею, яка невідомо з яких причин в другій частині перетворюється в „Отаманшу" Марусю. — Також як і Саша Новіков перед відходом стає Жегульовим, у Поліщука Данило Терпило стає Зеленим. Навіть кількість розділів першої частини „Сашки Жегульова" і „Отамана Зеленого" однакова, а власне по 16 розділів. Кожний розділ по своїй внутрішній структурі обох романів цілком відповідають один другому; в богатьох місцях запозичені: стиль, картини, образи, ситуації, навіть окремі вирази. Не говорю вже про ширші поетичні мотиви, картини й образи першої частини: батько Саші й Данильця; Губернатор Телепнев міста Н. в романі Андреева і піп трипільський у Поліщука; сни матері Сашки Ж. і сни Оксани, матері Данильця; схожість матері з іконою в церкві у Андреева і Поліщука, наприка. у Андреева читаємо:

— А она похожа на гречанку.
— Мама?...
— Нѣт, не похожа! — рѣшила Линочка...

Нарешті після довгих пригадувань Ліночка проговорила:

— Сашенька! Я нашла!

И все болѣе таинственным голосом, округлив глаза, шептала:

— В нашей церкви... знаешь? — есть на лѣвой сторонѣ картина... знаешь? — И там нарисована одна святая, и ну вот! Она похожа на икону!

— Правда! — повѣрил Саша. — Нѣт ты подумай, как это страшно:

— На икону! Оба испугались. Мама, обыкновенная мама, такой живой человѣк, котораго только сейчас нѣт дома, но вот-вот он придет, — и вдруг похожа на икону! Что же это значит? И вдруг она совсѣм и не придет: Заблудится ночью, потеряет дом, пропадет в этом ужасном снѣгу и будет одна звать: — Саша! Линочка! Дѣти!...

— Куда ты Саша? — Встрѣчать маму*)

У Поліщука читаємо:

— А наша мама дуже бідна? — спитався Олекса.

— Як і всі селяне! — сказав Данило.

— Алеж вона краща від усіх людей на селі...

— То тільки для нас вона така гарна... Є люде ще кращі від неї...

— Ні, не має! — рішучо заперечив Олекса. — Як я був у церкві, то бачив таку на образі...

— А й справді! — якось загадково скрикнув Данило і раз чогось замислився...

— Не знаєш, куди пішла мама? — спитався Олекса.

— Казали, що зайдуть до дячихи! — відповів той.

Данило встав, накинув на себе стару свиту і сказав:

Ти сиди собі, а я піду стрінути її — **)

А ось другий мотив цілком взятий у Андреева; у останнього читаємо:

„Года три жила Елена Петровна спокойно и радостно и уже перестала находить в Сашѣ то особенное и страшное; и когда первою в чредѣ великих событій, потрясших Россію, вспыхнула японская война, то не поняла предвѣстія и только подумала: „вот и хорошо, что я взяла Сашу из корпуса". И многія матери в ту минуту подумали не больше этого, а то и меньше.

Но уже близилось страшное для матерей. Когда появились первыя подробныя извѣстія о гибели „Варяга", прочла и Елена Петровна

*) „Сашка Жегульов", ст. 15—16.

**) Отаман Зелений, ст. 17—18.

щоби приняти такі постанови, які на будуче ухилили би, а що найменше управильнилиб можливість конфліктів. В тому змислі мусять бути винесені рішення, які національним меншостям в поодиноких державах дали би достаточну охорону перед насильством. Питання меншостей є не тільки одним з найважнійших, воно є особливо пекучою проблємою, для якої не найдено до тепер розвязки.

Не моя це річ піддавати версайський трактат критиці, через що я обмежусь до ствердження кількох фактів. Тези Вільзона також передбачували охорону національних меншостей, але переведення його пропозиций натрапило на зовсім поважні трудноці. Щоби перевести пакт Союза Народів в діло, скривлено цілий ряд точок, через що пропала цілковито проблєма охорони національних меншостей. Кожда з великих держав мала сама занятися цею справою, через що не могла приняти цю основну думку в трактат. Уже при усталюванню нових границь висовувалася справа національностей на перший плян, але не можна сказати, щоб в тому напрямі мав хтось щасливу руку; що більше, до цього переконання прийшли навіть ті, що самі утворили нові границі. Повстали нові держави, повстало їх майже так багато, як багато національностей обіймали колишні держави, але ці нові держави з першого кроку загубили можність істнування.

Нова карта Европи далеко не додержала того, що запов дала. Вона виказує цілий ряд політичних, географічних і комерційних помилок. І так нові границі позбавили деякі промисли їхніх сирівців, широкі круги населення позбавлено хліба, так прийшло до того, що нові границі поперерізували не тільки поодинокі місцевости, але навіть доми А чейже не можна посувати прінціпу за далеко і при усталюванню границь треба брати п д увагу географічні і комерційні умови.

Уже з нагоди мирової конференції підніс американський державний секретар внутрішних справ Лянсінг важкі заміти проти тез Вільзона і означив самоозначення небезпечною фразою. Так далеко йдучий поділ на окремі держави, який бачимо в Европі, довів до того, що добре взаімновідношення поодиноких держав стрічається з великими трудношами. Такий стан міг би бути вдоволяючим тільки тоді, колиб усі держави були ідеальними державами, правленими політикою отворених дверей, в змислі Союза Народів. Але до цеї золотої доби нам ще дуже далеко.

Ще перед світовою війною виявилося, що сповнення цілого ряду бажань національних меншостей є неадійсниме, через що дуже часто доходило до зівсім поважних конфліктів.

Вільзон, Клемансо і Льойд-Джордж декретом з дня 1. мая 1919 р. поручили комісії новооснованих держав мандат виготовлення проєкту охорони національних меншостей в Европі. Перший з проєктів вийшов від Польщі і на його основі заключено цілий ряд умов. І мирові договори в Сан Жермен, Тріянон і Севр обіймають постанови, на основі яких національні меншости позискали право свобідного вживання рідної мови в публичному і приватному життю, а саме в пресі, школі, церкві і суді. Але хоч і видано такі приписи, то економічний бік питання полишено зівсім на боці. З прикрістю муситься ствердити, що сучасні умови є далеко некориснійці аніж вони були до війни. Новоутворені держави построєні на зовсім відмінних основах, аніж це було в пляні. Очевидно, не можна було ждати того, щоби безпосередно після заключення мира поміж одинокими народами завелися блискучі взаємини. Але не повинно було дійти до того, щоби заводити міри, які є просто кпинами з інтенцій мирових договорів. І так переведено комічні переклади старих, давно засвоєних назв міст і областий, шкільних дітий примушено співати патріотичні пісні в мові більшости, почта пізнала цілий ряд трудноців в доручуванню листів адресованих мовою меншости, факти, які вповні противорічать постановам мирових договорів. Така політика не то що не приносить користий, але може замотати істнуючі трудноці в узол не до розвязання.

Правда, не можна не бачити й того, як не легко даються переводити постанови мирових договорів. В богатьох державах стоять тепер на чолі уряду представники слабше вивінуваних кляс, які бажають впровадити нову систему правління на кошт колись пануючих груп. Приписи видані в справах національних меншостей хоч і справедливі, але вони не вистарчають хочби тому, що переведення їх в діло не йде рука в руку з добрими замірами.

Тут треба також звернути увагу на трудноці, які моглиб витворитися. З огляду, що Зєдинені Держави відмовились від участи в Союзі Народів, треба було покликати до життя Тов. Ліги Націй. До проєкту цего Тов., який предложено в червни ц. р. на конференції в Празі, поставилась неприхильно Чехословаччина, виходячи з заложення, що зміна дотеперішних приписів являється зовсім злишною. По довгій дискусії принято всетаки проєкт Тов. Ліги Націй, однак Чехословаччина, Югославія, Румунія, Польща і Греція усунулись сейчас після голосовання. Це поступовання є симптоматичне для теперішнього положення.

Опісля виявилася конечність дати меншостям спромогу передавати до секретаріяту свої жалоби в можливо короткій дорозі. Вправді з багато сторін підношувано закиди, що контроля над точним переведенням приписів є рівнозначна зі замахом на суверенність інтересованих держав, але коли в тому випадку будуть примінені засади справедливости, тоді закид цей буде нестійний. Тому виринула думка утворити для закріплення мира „заступництво меншостей“, яке моглоб дораджувати і ділати посередно і яке увійшло би в склад Ради Народів під патронатом Міжпарляментарної Унії. Накінець поставив бесідник такі внесення:

А) Після вислухання реферату п. барона Адельсверда про права націонацьних меншостей рішає 20. міжпарляментарна унія передати цю справу постійній комісії для національних і кольоніяльних справ. Згадана комісія має як завдання предложити на черговій конференції проєкт міжнародцього правильника, який забезпечував би права нац ональних релігійних меншостей у всіх державах.

Б) 20. міжпарляментарна конференція, маючи на увазі небезпеку, що з огляду на теперішне положення загрожує трівкому мирови, як також небезпеку спричинену непорозуміннями і боротьбою між національностями і меншостями країв висловлює бажання, щоби Союз Народів: 1) установив приділену до Союзу Народів надзвичайну комісію для розсліджування і стверджування справ національних меншостей; 2) щоби приклав усю свою увагу і енергію завданню переведення в життя усіх істнуючих законів в справі охорони меншостей

Союз Народів.

Справа меншостей в Союзі Народів.

Обговорюючи справу національних меншостей, яка буде предметом окремих нар д Союзу Народів, стверджує „Пті Парізієн“, що Союз займеться проєктом поступовання, який опирається на таких засадах: Охорону меншостей треба виконувати на основі окремої конвенції, яка буде долучатись як анекс до ріжних мирових договорів. Право Союзу Народів повинно ограничуватися до контролі над примінюванням згаданих рішень. Рада Союзу не повинна однак мішатися до взаємин між державами і їх підданими чужої раси і віроісповідання. Треба утворити комітет зложений з президента Ради і двох членів, котрий буде розглядати надіслані протести згляцно пояснення урядів, проти яких спрямовано обвинувачення. Денник зазначує, що останні наради відбудуться в часі виборів нестaлих членів Ради Союзу Народів. Мандати представників Бразилії, Еспанії і Бельгії продовжено на оден рік. Одночасно одчак домагаються місця в Раді держави Скандинавії і малої антанти. Актуальною стає отже справа кандидатури Бенеша. Важко булоб також лишити Полудневу Америку місця, яке осталo вільне після виходу Да Куги, а уступлення Іманса булоб безповоротною втратою.

Домагання малої антанти.

„Журналь“ обговорюючи справу приступлення Угорщини до Союзу впевнює, що мала Антанта не противиться цему в засаді, але свою згоду дасть тільки тоді, коли Союз узглядинить становище малої антанти, яке противиться реституції монархії на Угорщині. Що торкається знов приняття Німеччини до Союза Народів, то становище малої Антанти є зовсім згідне зі становищем Франції.

В справі н'мецької меншости в Польщі

Одною зі справ, якими займалася тепер Рада Союза Народів, є справа німецьких меншостей в Польщі. В тій справі інформаційна секція Союза Народів подає такі подробиці:

В падолисті минулого року повідомлено генеральний секретаріят, що багато тисяч німецьких родин примушено кинути свої посілости до 1. грудня 1921. Згідно з принці.

и заплакала... „Прочту Сашѣ, пусть и он узнает“, — подумала мать наставительно и спрятала листок. Но Саша и сам прочел.

— Отчего ты такой блѣдный, Сашенька? Устал в гимназіи? — Устал.

— Тебѣ не хочется говорить? А я думала прочесть тебѣ про „Варяга“.

— Мы уже читали.

Она не раз слышала слова „мы“ и видѣла только хмурую блѣдность, вдруг замѣтила, что обвод глаз стал словно чернѣе и сами глаза глубже И не успѣла еще осмыслить замѣченнаго, как поднял Саша эти самые свои пугающіе глаза і строго сказал:

— Ты не имѣла права. Зачѣм ты взяла меня из корпуса? Ты не имѣла права...

Она чуть не закричала, но сдержалась и сухо, избѣгая взгляда, сказала:

— Тебѣ четырнадцать лѣт! этого слишком еще мало, чтобы судить о поступках матери...

Но он не стал говорить и ушел в сад, на узенькую дорожку в снѣгу, которую прочистил сам; и ходил до самых синих сумерек ранняго зимняго заката“...*)

У Поліщука читаємо: „Тихо й непомітно пройшло ще два роки і настав третій. Зразу-ж від Нового року, почалися якісь трівоги й неспокій. Спершу багато говорили про якусь війну десь аж на Далекому Сході...

В полукіпках на полі стали знаходити якісь листочки з червоними печатками...

Якось Оксана прийшля з поля і принесла з собою аж два таких листочки.

— А ну ко прочитай, сину! — простягла їх Данилови. Той тільки глянув і зараз же сказав:

— Це вже читали в нас!..

Вона якось не звернула уваги на те „в нас“, а тільки пильно пильно подивилася йому в очі і побачила в них якісь чудні вогники. Хотіла спитатися — що з ним діється, але він раптом сказав:

— Книжки мої нащо спалили?..

Схопилася як опечена. Сама не своя, розлючено закричала:

— Як ти смієш так до матері казати? Ти... ти...

Опамяталася...

... Данило не підійшов до неї і не заспокоїв її, як то він робив завжди, а мовчки вийшов з хати і подавсь кудись **)

Далі зустрічаємо такі спільні мотиви, як підручна книга Сашки Ж. Байрон; Данила-Шевченко; пісня матері Данила „Ой, гай мати“ і музична арія Єлени Петровни, матері Саші — „тренді бренді“, що навівали анальогічні настрої в души обох хлопчиків і т. д. цих не то спільних, а однакових мотивів так багато, що прийшлось би переписувати половину твору Андреєва і три четверті роману Поліщука.

Не в силі це все зробити, одсилаємо шановного читача до самих творів безпосередно; ми наводимо лише сторінки обох романів, які виявляють між собою повну залежність один від другого; на першому місці ставимо цифри сторінок із роману Андреєва, на другому — з „Отамана Зеленого“ К. Поліщука: 3—6; 4—8; 7—9; 8, 9—12, 13; 11, 12—14, 15; 13—15, 16; 14, 15, 16—16, 17, 18; 18, 19—18, 19; 20—21; 24—24; 28—29; 27—29 (Колесніков —Онуфрієнко); 29—29 (мисли Саши про Колеснікова, а Данила про Онуфрієнка); 31—29 (Колесніков і Онуфрієнко схвачуються і ходять по хаті); 32—30 (їх прохід); 30—34 („вы русскій?“ — „ви українець?“ про Греків, Байрон — Гарібальді); 32 35 (про минуле Колеснікова і Онуфрієнка); 33—36 (кінець 8 розділу в обох романах; про настрій Саші й Данила — початок 9 розд. обох романів); 37—41 (музика матері „тренді-бренді“ — пісня матері Данила — „Ой гай мати!“) 47—44 (фільософічні міркування Колеснікова і Супоні); 44—32 (вправи з револьвером); 48—51 (від слів: „Но все меньше спал Саша“... „І чим далі тим менше спав Данило“); 57—56 (14 розділ „Нельзя ждать“ — „Годі терпіти“ майже увесь розділ запозичений у Андреєва, в якому ролю Колеснікова виконує Прокіп Проць); 63—64 (Саша й Данило приходять до дому); 72—71 (майже увесь 16 розділ „Журо, моя журо“ побудований до стилістичного запозичення так, як теж 16 розділ у Андреєва „Душа моя мрачна“).

III.

Друга частина роману Поліщука значно коротша аніж перша і вдвоє по кількости розділів (10 розд.) коротша від другої частини (20 розд.) роману Андреєва, Мабуть джерело, з якого К. Поліщук черпав для першої частини свого роману в другій своїй частини значно розходилось і ідеєю, і подіями, а тим більш фактами в порівнанню з тим, що автор мусів далі викладати. Раз „основного джерела“ не було, фактів про Зеленого в розпорядженню автора було мало, а щоби дістати фактів, треба було трохи попрацювати над їх збиранням, а також виявити талант письменника створити далі свій художній твір, задля чого треба було мати не лише охоту й терпіння ще й трохи власних творчих засобів, — зігнорувавши все це, автор об-

*) Сашка Жегульов, ст. 13—14.

**) „Отаман Зелений“, ст. 15—16.

лом скорого полагодження справ меншостей в особливо наглих випадках, генеральний секретаріят закомунікував цю відомість членам Ради. Після повідомлення про це представника польського уряду в Женеві, відповів останній, що речинець 1. грудня продовжено та що польський уряд рішив переводити видалювання постепенно, але в ніякому випадку перед днем 2. мая 1922 р. Від того часу генеральний секретаріят одержав цілий ряд меморіялів від заінтересованих в тій справі Німців. Польський уряд зі свого боку представив свої виводи, складаючи між иншими меморіял в справі положення німецької меншости в Польщі і в справі німецьких кольоністів. Комітет Ради Союза Народів, в склад якого входять пп. Іман, Імперіялі і гр. Іші, розглянув цілу справу і предложив Раді Союза Народів звідомлення в справі положення національних меншостий.

Рада Союза Народів занялась справою німецьких меншостей в Польщі і рішила просити польський уряд, щоби він до часу, в якому Рада могтиме заняти становище в тій справі, відложив всякі адміністративні і судові зарядження, які могли би мати вплив на нормальне положення німецьких хліборобів, які зложили петицію. Крім цього Рада Союза звернулася до представника Польщі з просьбою о спільне провірення з генеральним секретаром ріжних правних квестій та фактів піднесених в звідомленню комітету Ради Союза підчас теперішної сесії. Завданням Ради буде переведення дискусії над результатами цих нарад.

Архієпископ Кентербері в Женеві.

До Женеви прибув англіканський примас, архієпископ Кентербері і був присутний на нарадах Союзу Народів, в часі коли обговорювано справу Польщі і Данцігу. В неділю відбулося в костелі св. Петра англіканське богослуження, на якому примас виголосив проповідь з нагоди засідання Союзу. Примас вказав на вступі на спільність християнської науки з провідними ідеями Союзу Народів. Відтак бесідник кинув думку, що народи повинні понести жертви для цілей миру і що треба в тому дусі відділовувати на публичну опінію.

Обмеження збброєнь.

Пат. доносить з Женеви: Комісія розоружень розглянула справу заключену в рапорті, який предложено Раді Союза в понеділок 4. ц. м. Комісія стверджує, що Італія звільнила 88 курінів і обмежила час військової служби. Франція перевела редукцію армії до 200.000 і зменшила о половину час військової служби. Польща від 1920 р. зменшила чисельність армії о три чверті.

Виїзд австрійського канцлера до Женеви.

Делегат Австрії до Ради Союзу Народів мін. Грінбергер прислав на руки австрійського канцлера повідомлення, що деякіміродатні члени Ради висказали бажання, щоби канцлер виголосив особисто реферат в справі Австрії. На підставі цего візвання виїхав канцлер негайно до Женеви.

Льойд Джордж не виїде до Женеви.

Радіо доносить з Айльвезе: Англійські державні круги заперечують рішучо відомість неначеб Льойд Джордж мав намір удатися особисто на засідання Союзу Народів до Женеви. Англійська делегація виїде на днях.

Невигідне жадання.

ПАТ. доносить з Женеви: З огляду, що Литовці зажадали розгляду виленської справи на Раді Союзу Народів, вніс польський делегат протестуючу ноту, яка домагається усунення цего питання з денного порядку нарад.

Справа західних границь Угорщини.

ПАТ. доносить з Женеви, що переговори в справі західних границь Угорщини, доходять до кінця. Пленарне засідання Ради Союзу Народів відбудеться за 8 день і на ньому буде ця справа оконечно вирішена.

Японська евакуація.

Совнарком одержав з Пекіну вістку від Йоффе, що японські війська розпочали в означеному речинци евакуацію приамурського краю.

Самовбійство есера Тимофієва.

По донесенням преси в московській тюрмі 31. серпня повісився засуджений на смерть один з лідерів есерів — Тимофієв.

РІЖНІ ВІСТИ.

Чехословацька делегація в Женеві.

Головними делегатами Чехословаччини на Збір Союза Народів крім д-ра Бенеша будуть посол д-р Осуський і д-р Флідер, а також член генерального секретаріяту Союза Народів д-р Слявік, котрий постійно перебуває в Женеві. Д-р Бенеш задержиться в Женеві що найменше 3 тижні.

Конференція церков в Копенгазі.

„Русспресс" подає: В Копенгазі закінчила свої наради конференція церков. На конференції болгарська делегація підняла справу положення православної церкви в Росії. З огляду на неприсутність представників російської православної церкви болгарська делегація предложила докладне звідомлення про положення православної церкви в Росії і положення еміграції, бажаючи загріти церкви до активної добродійности.

Одначе Англійці і Німці піддержані Американцями, відкинули болгарські пропозиції і ограничилися до плятонічного вислову спочування для страдаючої православної церкви в Росії. Після сього представники східно-православних церков винесли окрему ухвалу, яку опісля прийняв виконуючий комітет. Ця окрема ухвала висловлює чотири твердження: ніяке християнське правительство не може визнавати чи входити у взаємини з большевицькою владою як антихристіянського; попрікує римо-католицьку церкву за її нічим не оправдане співробітництво з большевиками проти православної церкви; це поведення осуджує як антихристіянське і антигуманне; до всіх християнських церков звертається конференція з горячим зазивом працювати в користь релігійної свободи в Росії; Союз Народів повинен прийняти на себе фактичну опіку над збігцями з Росії.

Православні делегати зорганізувалися в окремий комітет і на черговій конференції виступлять спільно.

Італійсько-австрійський договір

На днях підписано італійсько-австрійський договір. Італія уділяє Австрії деяку допомогу. Шіллер, який мав повернути до Відня відложив свій поворот, щоби усталити ще деякі точки торговельного договору і митної унії.

Бої в Ірляндії.

ПАТ. доносить: Національна армія заскочила неправильні повстанчі війська недалеко Дон Гарвас. Було кількох забитих. Підчас нічної стрілянини в Дебліні згинуло 2 жовнірів повстанчих військ, а 15 попало до неволі.

Американська комісія для Росії.

З Вашингтону повідомляють, що на днях оголошено урядово виміну кореспонденцій між амбасадором Гудсоном і Красіном в справі вислання до Росії американської комісії для провірення економічного стану совітських республик. Уряд Злучених Держав заявляє, що цей крок не є ідентичним із визнанням совітського уряду.

Грецько-турецькі бої.

З Туреччини повідомляють що з хвилею оголошення турецької офензиви, в Туреччині панує велике заворушення. З фронту напливають нові транспорти ранених. Греки арештували багато осіб підозрілих в шпіонажі на користь Туреччини. Турецький генеральний штаб оголосив, що турецькі війська розбили грецьку армію під Авіо і обсадили залізничий шлях під тим містом.

Зарядження проти напливу чужоземців.

На засіданню австрійської ради міністрів заявив канцлер, що австрійський уряд приготовляє розпорядок, який має припинити наплив чужоземців до Відня, в звязку з економічною катастрофою Австрії.

Совітська Росія.

Большевики і Достоєвський.

Совітська цензура заборонила перевидання „Бесів" Достоєвського.

Червоний терор

В Королівці, чернигівсього губ., закінчився процес монахів рихлівського монастиря, які супротивлялися ограбленню монастиря. Ігумен монастиря Матвіїв і благочинний Ратченко засуджені на розстріл. Крім сього трибунал рішив закрити рихлівський монастир.

вдоволився трьома моментами письменницької праці: а) коротким перечисленням відомих йому подій про Зеленого, б) препарувавши їх фактами й подіями своєї власної фантазії, в) розробивши все це по пляну будови, по картинам поетичних ситуацій, по характеру подій другої частини роману Андреєва, опоетизувавши це все поетичним стилем, запозиченим у творі тогож Андреєва. І ми маємо знов запозиченими з другої частини роману Андреєва: перший розділ цілком, 2-й значна частина з 2-го розд. „Сашки Ж". ст. 81. 82, 84, 85, 88; 3-й розділ „Ой гаю мій, гаю"... цілком збудований так, як третій розділ ром. Андреєва „Рябинушка"; 4-й розділ „Умань" і 5-й „Поразка" по формі своєї будови та стилю цілком вийшли із 4 — „Первая кровь" 6-го „Жегулевов", 7 — „Огонь" і 8-го „Смерть Петруши"; 6-й розділ „Товаришка Маруся" в багатьох місцях будови стилю вийшов із 9-го розділу „Сашки Жегулевова (ч. II) „Өома невѣрний"; 7, 8 розділи — моменти зневіри повстанців в свого отамана відповідають своїм характером 10 розд. 2 ч. романа Андреєва — група з „шайки" Жегулєва на чолі з Ваською Соловєвим покинула свого проводиря і організувала свою шайку чисто розбійничу. 9-й розділ „Сумні дні" до стилістичних наслідувань наближається до 16 розділу твору Андреєва „Пробужденіе", перша частина 10 останнього розділу „Неминуче останнє" цілком запозичений із 19 розділу Андреєва твору „Смерть Жегулева".

Далі, д-р О. Грицай і д-р О. Турянський в найбільшу заслугу художньому талантови К. Поліщука ставлять його поетичну манєру „психоаналізи", „по мистецьки малювати невловимі почування таємної трівоги, гнітючої змори, що ось ось навалиться на груди людини, почуття неспокою та бажання обізватися, крикнути, зробити щось у понурій ночі, непевности і жаху"; „малювати людину на тлі природи, та не в її противенстві до наших людей, а навпаки: в її найтіснійшій звуці з душею другої людини".

Так, не справді найкращі місця в романі Поліщука, але вони (теж, на жаль) лише бліді уривки чудового, наскрізь ліричного, глибоко-тріўожливого, артистично-фільозофічного стилю Л. Андреєва не лише його роману, але й всіх инших його творів. За неможливістю виписати все те, що спільне, наводимо лише перший розділ із першої частини і другої, з цих прикладів характерні риси стилю Андреєва будуть яскраво помітні і помітне буде відношення до них і стилю К. Поліщука.

(Докінчення буде.)

ТЕЛЄҐРАМИ.

Справа нац. меншостей.

Женева (ПАТ.) Поінформовани круги думають, що в справі національних меншостей предложиться загальному Зборови внесення Вільберта і Морея, яке домагається, щоби Союз Народів опікувався національними меншостями. Збір просив Союза Народів іменувати постійну комісію для розглядання справ, висланих національними меншостями до Союза і до переводження розслідів на місци. Повище внесення доповнює додаток, згідно з котрим комісія мала би право покликати представників національних меншостей. Предложення попирають: німецька ліга в Чехії та ліга приятелів Союза Народів.

Конференція м. антанти.

Женева. (ПАТ.) На конференції малої антанти дійшло до порозуміння в справі представництва в Раді Союза Народів. Одначе, в противенстві до звідомлень декотрих часописів, кандидата не визначено. Правдоподібно виберуть д-ра Бенеша.

С. Народів і справа Австрії.

Париж. (ПАТ.) Всі часописи підчеркують велику вагу сесії С. Народів і висловлюють погляд, що головну основу нарад становитиме справа Австрії, що є доказом змагань великодержав вдержати мир. „Матен" зазначує, що Австрію муситься виратувати але ратунок її не може викликати, політичну авантуру. Зборови С. Народів мається предложити в справі Австрії матеріял уже основно перестудіований по вислуханню Зайпля

Нота Поанкаре.

Ню Йорк. (ПАТ.) „Ню Йорк Трібюн" пише, що нота Поанкаре в справі міжсоюзних довгів отвирає широкі виднокруги у справі котру досі розглядано під вузким кутом погляду. Нота є противенством ноти Бальфура. Франція стала на чолі руху, який змірає до привернення здоровля й енергії Европи. Здається, що тепер наближалася годкна реконструкції Европи.

Невдача Греків.

Париж (ПАТ.) Бій, що зачався 26. м. м. на відтинку Афіюм-Кара-Гісар, тривав без перерви 5 днів а покінчився повною невдачею Греків. Грецька армія під натиском турецьких військ розділилася на 2 части. Дивізії півн. групи знесено зовсім. Туркам попалося багато воєнного матеріялу й муніції і 150 гармат. Погоня Греків триває дальше.

Стрийський Вістник.

Обнова життя.

Життя в Стрийщині стало обновлюватися троха пізнійше, як в инших сторонах з огляду на острий режім польських властей. Вони особливо заопікувалися Стрийщиною, бо се більш свідома частина краю, тут замордовано о. Ніжанковського Остапа, якого дух лякав усіх посередніх і безпосередніх виновників того морду. Свідомість і постійність Стрийщини виніжнила слух, зір, ти перви ор(у)дників влади. Відносини стали прикрі до краю. Для прикладу нехай послужить така подія:

В річницю морду о. Ніжанковського один зі священників відправив поминальне богослуження, на якому були ученицї семинарії та дехто з громадян. За це почали їх тягати на поліцію; священика за те, що смів правити богослуження, а вірних за те, що молилися. Але священик відповів, що його обовязком є правити богослуження і що він готов і за комісаря відправити поминальне богослуження, як що буде треба. Так робили представники архикатолицької держави „згідно“ з наукою Христа, який казав молитися не то за братів, але й за ворогів.

Найбільше прикрим став режім після большевицького нашествія. Власти, вернувши до Стрия після відвороту большевиків, почали показувати свою енергію, накладаючи на деякі села велику контрибуцію за мнимі грабунки. Все те, як також ограблення деяких українських інституцій після приходу польських властей, заняття майже усіх українських будинків, а в части переполох чи може байдужність української громади, опізнило обнову українського життя, так, що коли у всіх містах і місточках товариське касинове життя вже давно обновилося, то в Стрию обнова його наступила що йно з кінцем 1920 чи з початком 1921 року.

Обнова шкільництва.

Найскорше обновилося шкільництво, а се прив. дівоча семинарія та народна школа, які завдяки своїм управителям розвинулися доволі гарно мимо дуже невідповідного приміщення, як також недостачі наукових середників та учительських сил. Заходом семинарії відбувся на весні 1920 р. концерт в честь Шевченка, який був неначе першим прилюдним українським голосом. Приватні школи якими опікується Кружок УПТ., стали головним предметом журби нашої громади. Їх удержання спочиває на маленьких оплатах учениць та на жертвах громади. Найбільш відємною стороною шкіл був невідповідний льокаль. В непригожих кімнатах рано відбувала науку семінарія, а пополудні народні школи. З минулим шкільним роком відносини покращали. Школи найшли приміщення в будинку української Бурси. В часі року стрінула школи немила несподіванка: старосто заборонило ведення науки. Щойно завдяки ріжним заходам школи могли продовжувати науку. Тепер народна школа і виділова одержали в кураторії дозвіл на істнування, що є майже рівнозначним з правом прилюдности. Крім сеї школи в місті є ще дві кляси на передмістю Лани. Також і ся школа бореться з недостачею льокалю. Заходи Кружка УПТ, щоби науку можна вести пополудні в міській школі з початку увінчалися успіхом, але згодом се не подобалося ріжним опікунам і перед українською дітворою замкнено державний будинок. Обі кляси мусять тепер міститися в одній салі в церковнім будинку. Наука відбувається рано і пополудні.

Семинарійні курси, що виховали вже цілий ряд учительок (кандидатки здають матуру у Львові), рівнож стараються о право прилюдности і як зачувати, справа є на добрій дорозі. З державних українських шкіл є лише гімназія, якої офіціяльна назва „так зване утраквістичне паралельки“. Є се чисто українська гімназія, а утраквізм полягає на тім, що польська мова є обовязковим предметом. Має вона директора спільного з польською, а до недавна мала й спільне приміщення. Тоді наука відбувалася пополудні, в зимі при світлі нафтових ламп, які ученики самі собі справили. Через те наука лишала багато до бажання. Але й сього позавидували наші приятелі і магістрат, якого власністю був гімназійний будинок, заявив, що він його відступив лише під польську гімназію і що українська гімназія має залишити будинок. Щось нечуване! В будинку, побудованім за українсько-жидівські гроші, бо Поляків є тут мало, українській молоді не можна учитися! Щоби українська гімназія не попалася до якого иншого шкільного будинку на пополудневу науку, українська громада заоферувала кураторії будинок УПТ. Бурси, з якої годі було позбутися польського війська.

Після довгих заходів при помочи депутацій, просьб, депеш до всяких властей, що тревало майже рік, а на що пішла маса паперу, чорнила і т. д., удалося увільнити будинок Бурси від непрошених гостей. Управа Бурси одержала будинок в пожалуваня гідному стані. Треба було міліонового вкладу, щоби будинок зробити ужиточним. Суспільність, в першій мірі батьки учеників, яких бажання, щоби наука велася рано, мали сповнитися, зложила около пів міліона мп., а крім сього оден добродій дарував матеріял вартости 1 міліона мп. І так з початком сього року будинок був можливий до ужитку. В тім часі Управа Бурси переговорювала з кураторією в справі винайму двох поверхів під українську гімназію. Тому що кураторія давала смішно малий чинш, з якого після оплачення ріжних податків, мало що лишалося би, а дальше, тому що кураторія, винайнявши будинок моглаб була ним розпоряджатися, як хотіла, загальні збори Бурси рішили відступити приміщення даром з застереженням, для виключного ужитку української гімназії. І так по Великодних святах українська гімназія знайшлася у своїй хаті і одержала педагогічного управителя, задержуючи одначе адміністрацію спільну з польською гімназією. Ось так гімназія увійшла в нову фазу розвитку. Молодіж могла успішнійше вчитися, чулася більше свобідною і вільною від глузувань та нападів польської молодіжи.

Але як зачувати, з новим шкільним роком гімназія буде усамостійнена з окремим директором, так що властиво щойно тоді буде вона українською, бо не від речі буде згадати, що до тепер ціле урядування, й навіть шкільні свідоцтва були в польській мові. Гімназія числить 8 кляс в 13 відділах. З неї користають і учениці як госпітантки.

Недостача Бурси.

Як згадано, українська Бурса відступила свій будинок під українську гімназію і приватну народню школу та учит. семинарію. Управа Бурси розуміла, що годі буде позбутися війська, щоби вести опісля бурсу для учеників, а дальше боялася, щоби після звільнення будинку від війська власти не зареквірували його, бо тоді примістилиб там II. гімназію (польську) а українська знову відбувалаб науку пополудні. А навіть, як що будинок лишився би вільний, то годі було вести бурсу, бо нема ані обстанови, ані кухонного уладження, а що суспільність вже скинулася на віднову будинку, годі було сподіватися ще й датків на внутрішнє уладження. З тих причин бурсу годі було вести, а йдучи на стрічу бажанням родичів та учеників, щоби наука відбувалася рано і в окремім будинку, Управа української Бурси відступила будинок під гімназію. Так отже величезний будинок, призначений на бурсу для молоді, не сповнює властивої цілі. Через те Управа Бурси найшлася в прикрому положенню: зголошуються ученики до бурси, питають селяне, чи буде бурса, бо не мають де примістити дітей, а Управа відповідає: не буде бурси. Вправді порішено отворити бурсу бодай малу в винайменім будинку, але таких будинків нема, хоча Управа порозумівалася з нашими українськими інституціями, власниками домів і брала під розвагу всякі можливі комбінації, а проте покищо льокалю нема. Для селян, як і для школи се дуже прикра річ. Богато селян здержується з посиланням дітей до шкіл у місті, бо раз до приватних станцій не мають довіря, а по друге й таких станцій нема. Супроти сього виринула в громаді гадка, щоби приступити до складок на будову нового будинку. Але справа покищо ще не вирішена.

Сирітський захист і захоронки.

Частина наймолодшого покоління виховується в сирітськім захисті та в захоронках, яких є дві на двох передмістях. Захистом управляє Товариство опіки над молодію, а захоронки ведуть Сестри Служебниці. Захист має гарну реальність з двома дімками та великим городом. Матеріяльні відносини невідрадні. Управа а головно касієрка п. Бачинська все мусить боротися з недостатками, на чім терпить дітвора, бо годі її як слід покормити і одіти. Головне джерело доходів — то приватні датки. Як довго ще є американська кухня, то ще сяк так можна звести кінці. А як вона перестане істнувати, що станеться в недалекому часі, тоді жертвенність громадянства мусить скріпитися, бо такій інституції не слід дати загинути. Вона мусить не то істнувати, але розвиватися, бож там є діти й тих, що поклали свої голови за Україну, а по друге — не пригорнемо ми сиріт, то наші вороги їх возьмуть і виховають їх на перевертнів і яничарів.

Громадянство повинно подумати, чи не побудувати-б більшого дому, де всякі сироти й діти бездомних родичів моглиб найти приміщення й виховання, бо треба тямити, що тілько України, кілько Українців.

Не у відраднійших відносинах є й захоронки. Одна захоронка має свою реальність, але там мешкають чужі люде, яких годі тепер позбутися й через те захоронка міститься в домі кружка УПТ. Захоронки удержуються таку з жертв, які не вистарчають на удержання.

Причина сумних матеріяльних відносин лежить в тім, що село мало цікавиться гуманітарними інституціями, а бідне урядництво так обложене ріжними вкладками й датками, що не може вдержати на своїх плечах захисту та захоронок.

Економічне життя

розвивається досить гарно, особливо в останніх часах. Маємо три каси: Задаткова, Заліткова й Народній Дім. Всі три вони не процвітають, як се дїється і по инших місцевостях ізза недостачі вкладок на щадницю. Всі три мають гарні доми, особливо каса Народній Дім. Сей Народній Дім належить до найкращих українських будівель в Галичині.

Покищо Народній Дім не вповні сповнює завдання, яке привязуємо до нього. Велика саля лише в ряди годи є до ужитку української громади, бо у ній міститься кіно. Від липня кіна вже нема, салю відновлюють, а опісля відступиться під кіно, яке має провадити одна з гуманітарних інституцій. Але належить сподіватися, що тепер саля частійше буде служити на збори, відчити, представлення і т. д. Воєнні часи досить знищили Народній Дім, так що треба великого вкладу, щоби привернути його до такого стану, в якому повінен він бути.

З инших економ. інституцій є тут знаний загалови Молочарський Союз. В часі війни сильно потерпів: уладження здебільша знищено, так що в нинішніх відносинах годі навіть школи направити. Як відомо, Молочарський Союз є централею молочарських спілок розсіяних по цілій Галичині.

Вправді обсяг ділання Союза не є такий, як перед війною, але відносини щораз більше направляються. Союз має свою каменицю, у якій в части містяться його бюра, а часть зареквірувало військо і сидить там зі шкодою інституції.

Не займаємося близче Народною Торговлею, Синдикатом господарських спілок, який має великий залізний склеп, та Базарем, який сказавши до речі дуже слабо розвивається ізза недостачі обротової готівки та не дуже сильної піддержки, а навіть ізза упередження нашої громади, — згадати належить про Союз кооператив, який зачав свою діяльність з місяцем маєм п. р. і до сього часу спровадив товарів на суму понад 100 міліонів мп. Союз заосмотрює в ріжні товари ряд спілок по селах Стрийщини та сусідних повітів, сповнюючи тим незвичайно велику ролю в нашім купецтві, бо дає товар по приступних цінах і стягає до себе українських покупців, приневолюючи людей держатися клича: Свій до свого!

Заходом економічних товариств та філії „Просвіти“ уладжено з початком ц. р. 4-тижневий Кооперативний Курс, якого вислід вповні вдоволяючий, бо понад 40 учасників зложило іспит з книговодства. Частина їх знайшла заняття в спілках по селах та в Союзі кооператив.

Просвітне й культурне життя

почало інтензивнійше розвиватися щойно цього року. Попередними роками й сього року громада обходила всі народні свята, як свято Шевченка, Франка, „Просвіти“, память Упавших і т. д.

В минулому році забралася до відновн життя філія „Просвіти“, що має досить гарну бібліотеку ім. Дубравського. Бібліотеки вправді ще не віддано до ужитку, але вже упорядковано і небавом громада буде з неї користати. Ряд читалень відновилося і проявляє сяке-таке життя, в чім значну ролю грає летюча бібліотека.

Свята Шевченка, „Просвіти“, аматорські представлення та діточі пописи свідчать, що село не спить. Належалоб побажати, щоби виділ філії втягнув інтелігенцію до поїздок по читальнях, бо знаємо, що люде домагаються, щоби хтось з міста приїхав, щось їм розповів та поговорив про те, що їх цікавить і болить. Друга інституція, яка що йно недавно віджила — се „Сокіл“. Сокіл перед війною тут дуже гарно розвивався: мав салю з гімнастичними приладами і орхестру. Тепер з того не лишилося нічо, так що новий виділ має багато труднощів до поборення, щоби Сокіл міг сповнити те, що йому призначено.

Завдяки новому дуже енергічному голові проф. Кузьмович[illegible] багато сокільських гнізд по селах, вже відновилося, а дальші є на черзі. Біда лише, що охочих до поїз-

док нема, а сам голова не може знову тому всьому дати ради.

З інших культурних товариств згадаємо про „Боян". Не є то славний колишній „Стрийський Боян" — се наначе слабенька тінь його. Ціла діяльність теперішнього „Бояна" обмежується на уладження концерту Шевченка і тільки всього. Плеканням пісні він покищо не займається. Відновлено й філію музичного Інститута ім. Лисенка і з вереснем мала отворитися музична школа. Але якось на се не заноситься. А шкода, бо в Стрию який до недавна плекав пісню і музику, співолюбивість цілком занепала, про що свідчать пустки на концертах Барвінського, Крушельницької, Маслюка і т. д. Гадаю, що оправдання немов би не можна були набути фортепяну, не цілком вистарчаюче. При більшій праці та зусиллях виділу можна й сьому якось запобічи.

З давних товариств не відновилося ще товариство викладів ім. Петра Могили. Одначе виклади відбуваються під фірмою УПТ. В зимовій порі ми, мали вийдь викладів на ржні теми. З прикрістю належить зазначити що старша громада мабуть уважається за так образовану, що з відчитів не потребує користати, а бувало, що й молодіж воліла гопки витинати, як послухати чогось цікавого.

Про жіночий рух не багато можна сказати. Є тут і Кружок Українок, але він не процвитає. Вправді уладжують члени що тижневі сходини часом з відчитами, але на них приходить нераз ледви кілька осіб.

В останніх часах кружок приступив до основання жіночої кооперативи.

Часть шкільної молодежі так мужеської, як і жіночої гуртується в пласті; жіночий пласт розвивається краще мужеського.

З касинових товариств маємо Українське касино та Міщанську Бесіду; ся остання має хор і театральний гурток, який в минулому році досить часто давався аматорські вистави.

Для доповнення образу життя й відносин слід згадати про нагінку, яку в осені минулого року провела поліція за академиками, при чім впеклося й проф. Яцкевичеви. Скованих неначе найбільших злочинців відвезла поліція у Львів, де арештовані серед поганих відносин перебули місяць, а відтак перепрошено їх „чемно", бо не знайдено ніякої вини і відпущено домів.

Хоча, як з повищого представлення слідно, життя в Стрийщині розвивається всесторонно, то всетаки не плине воно таким руслом, як давно та як повинно плисти. Причина того, між иншим лежить в тому, що нема старшого енергічного та меткого чоловіка, яким був бл. п. Олесницький, щоби згуртував більше число громадян та запалив їх до праці і провадив ціле народне життя, уділюючи громадянам вказівок, де, що й як належить робити. В самому місті Стрию дається відчувати брак відповідного пароха, який би подбав і про церкови і про парохіян та занявся близше хоча такими інституціями, як сирітський захист та захоронки.

С—ko.

НОВИНКИ.

— **Хиба м'стифікація.** Золочівський кореспондент „Курєра Львовского" доносить, що в тамошному окрузі „влосціянство руске" рішило поставити кандидатуру... о. д-ра Йосифа Застирця. Подаючи цю неймовірну вістку про „поставлення кандидатури" якимсь неозначеним близше „влосціяньством", сповнюємо тільки дневникарський обовязок в надії, що провокатор з „Курєра Львовского" стрінеться з належною відправою з боку о. д-ра Йосифа Застирця.

— **Ревізії у Львові.** Дня 31. серпня відбулася ревізія у студ. Романа Зубика підчас його неприсутности. Так само переведено ревізію в помешканню приватного урядника Андрія Клима. Пошукувано за якимись університетськими документами. Не найдемо нічого.

— **Ревізії на провінції.** В с. Губичах, пов. Дрогобич, дня 31. серпня переведено ревізії в домах 30 тамошніх Українців, в звязку з виборами. Найточнійшу ревізію переведено в домі Миколи Кузана, у якого шукали зброї. В селі заборонено виходити на вулицю після 9. год. вечера. Конфіновано церковного дяка і сконфісковано церковні ноти у Тимка Проця.

Український часопис на Волині. З днем 3. вересня почав виходити два рази на тиждень у Луцьку український часопис: „Українське Життя". Перше число досить богате змістом, містить вступну статтю, ряд інформацій в справі виборів і вісти з краю та повіту. Орган стає в обороні українського населення і можна покладати надії, що „Українське Життя" сповнить своє високе завдання, яке на нього накладає час і національний обовязок.

— **Чого вони там шукають?** Польські незалежні соціялісти і комуністи під проводом посла Ланцуцького приготовляючись до виборчої акції, утворили організацію „Centralny Komitet Wyborczy Związku Proletarjatu Miast i Wsi". Як доказ, що навіть польські комуністи трактують Східну Галичину, як частину Польщі, хай послужить факт, що в склад цеї організації входять представники Східної Галичини, між иншими Михайло Глинський з Борислава і Микита Стронський з Дрогобича. Ця організація має осідок у Варшаві, а філію у Львові, для виборчої агітації в нашім краю.

— **Український театр на Волині.** В Луцьку розпочав свою працю театр зорганізований при „Просвіті". В першу чергу буде виставлено: „Про що тирса шелестіла". При театрі організується хор і капелю.

— **З волинських гаразів.** При православнім соборі в Луцьку є деревляні будинки, в яких містилися культурно-освітні інституції українського населення. Луцький магістрат зареквірував ті будинки для польської школи, хоч української школи нема де примістити.

— **Передвиборчі ластівки на Волині.** До луцького бурмистра Сушинського звернулася делєґація місцевих Жидів в справі направи школи. В розмові бурмістр відповів, що народи, які входять в склад бльоку національних меншостей, стрінуться тепер з репресіями польської влади і не можуть надіятись на добре відношення уряду. Бурмістр іронічно порадив звернутись Жидам до бльоку національних меншостей і там шукати поради.

— **З яворівських клопотів.** Дня 2. вересня яворівська поліція зареквірувала будинок української гімназії для своїх потреб. Наслідком того 25 учеників стратило помешкання, бо в гімназії містилася бурса, а инші ученики позбавлені змоги учитися. Так само поліція забрала одну кімнату в помешканню директора гімназії Ліськевича, якого родина не має тепер де мешкати. Наколи українська делєґація звернулася до старости з прозьбою залишити гімназіяльний будинок для ужитку Українців, то староста зажадав заяви, що Українці не будуть брати участи в динамітових замахах на польську владу і що беруть на себе відповідальність за ті замахи. В противному разі як загрозив староста, він не ручить за те, що й будинки українських інституцій можуть вилетіти у воздух.

— **Справність почти.** До нашої редакції прислано коверту листа, адресованого по українськи зі Львова до Коропця. Цей лист заблукав аж до Москви, з відки його вислано на відповідну адресу із російською дописною „Галиция". Лист цей блукав кілька місяців, оглянув большевицьку Москву, заки дістався із Львова до Коропця, а тільки тому, що польським урядникам не хочеться вміти читати по українськи. Дивно, що большевицькі урядники краще знають де лежить Коропець, ніж польські почтовики.

— **Напад на потяг.** Недалеко Скнилова напали узброєні бандити на потяг, розбили вагони і ограбили кілька звоїв сукна. Слідство виказало, що рабунку допустилися Кароль Квік і Ян Лозінські. Обох арештовано. Так само під Львовом недалеко Левандівки невідомі злодії розбили вагони і викрали багато скіри та сукна.

— **Убийство старця.** В с. Дмитровичах, п. Ярослав, замордовано 90-літнього старця, котрий пас коні на пасовиску.

— **Переїхані.** Дня 2. вересня на Галицькій Площі у Львові переїхав трамваєвий віз Петра Сильвестра. Так само „На Копитковім" автомобіль переїхав 8-літну Анну Волоецку. Обидвоє тяжко ранені.

— **Вечір „Розради".** Дня 2 і 3. вересня в салі Лисенка у Львові відбулися перші вистави відновленої „Розради", яка завдячує своє істновання арт. Давидовичеві і Юрі Шкрумелякови, як референтови літературної частини. Вистави перейшли здебільша з успіхом, викликаючи час від часу щирий гумор серед публики і бурю оплесків. Музичні продукції Ольги Шлапакивної, куплети Давидовича, Косак-Сорокової і виступи балерини Багратьон є безперечною окрасою сценки. Першої точки не можнаб назвати щасливою. Хто виступає на сцену, повинен хоч уміти на память лібретто, тим більше як співається таку стару, публиці відому пісню, як „Ніч яка Господи". Також само в чергових виставах належалоб не пускати на сцену українського старшину і стрільця в подстроях кельнерів чи лякеїв, тим більше, що конфлікт цеї примітивної песи полягає в переодягненню. Український старшина на сцені може стати засобом зміцнення традиції нашої армії, про те не вільно забувати. Давидович виявив вроджений талан гумориста і його праця може стане основою сталого українського кабарету, коли видержить межу між комізмом, порнографією і банальністю. Куплетний репертуар вимагає обнови, щоби не повторялись річи, які публика чула нераз. Всі ці дефекти, як зачуваємо мають бути усунені при найблизших виставах. Коли ж взяти під увагу цензурні і економічні згляди, які оправдують недомагання, то можнаб „Розраді" побажати успіху в її турне на провінції.

— **Старинна римська пристань.** Льондонське археольогічне товариство приступило до праці над відкопанням старинної римської пристані в Річборі на південному побережі Англії. Ця пристань, засипана пісками і залита намулом, лежить тепер 800 метрів віддалена від берегу моря. А була це колись найбільша римська пристань на побережах Британії. При відкопуванню найдено багато памяток римської культури і затоплені кораблі римської армії Каранізуса, який бунтувався проти Риму і оголосив незалежність Британії.

Посмертні згадки.

о. Володимир Паук. В с. Саджаві, богородчанського повіту помер містодекан о. В. Паук, в 78 житті. Померший весь час священства перебув в Богородчанщині, де був одним із перших діячів на полі освіти й політичного життя. Його заходами засновано товариство: „Скит Манявський". Яко член Повітової Ради ставав у обороні українського народу. Своєю невсипучою працею доправадив до того, що село Саджава є одним з найбільше освічених і свідомих в повіті. Цілий повіт глибоко відчув втрату скромного діяча, якого память лишиться між нами довгі часи. Земля Йому пером!

ЖЕРТВИ

Голодній Україні.

Громада Камінне пов. Надвірна: Церковне Брацтво по 1000, В. Данилюк 700, Г. Богатчук, уч. О. Тисовецька, Янек Бекер, О. Олійник, Доня Гавриляк, Шафер Гальтман, П. Олійник по 500, В. Мелжик 470, Д. Іванюк, В. Романюк, І. Тимчук по 420, І. Олійник 300, В. Гребенюк 250, Ю. Іванюк, П. Пушкар, М. Пушкар, О. Олійник, М. Галайчук, Д. Ільчишин по 200, Нухим Фінкельштайн 160, М. Олійник, П. Процюк, М. Олійник, Я. Кузів, Д. Возьний, Ф. Бухвальд, І. Кузів, П. Гринів, Н. Юрків, Ю. Цуцилівський, В. Данилюк, М. Тимчук, О. Тимчук, Я. Фінкельштайн по 100. Прочі дрібні жертви в збіжю і грошах. Всего зібрано 22.430 19. VI. вислано на кн. Дністра 15.000, а осталу квоту 7.430 післалося рівночасно на кн. Дністра.

ОПОВІСТКИ.

Взвання!

На підставі ухвали Загальних Зборів „Спілкової Крамниці" (Кооперативи) в Милованню, відбутих днях 23. липня ц. р. в присутности делегата з рамени Повіт. Ревізійного Союза торговельних Спілок в Станиславові П. Семянчука, взивається О. Ярослава Посацького з Милования як бувшого голову Надзірної Ради, щоби за час свого урядування зложив рахунки відносно агенд бувшої молочарні і передав інвентар. Позаяк О. Посацький на особисте жадання вибраної Заг. Зборами комісії не хоче добровільно повищої справи як слід залагодити, то взивається Його отсею дорогою, а коли і се не поможе, то витягнеться відповідні консеквенції. 576 1—1

Присилайте передплату!

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Хто знає що про **Павла Крука,** десятника, який служив при 4. золочівській бригаді 4. батерія пор. Бучака; Був в 1919. в Коростені коло Житоміра, нехай ласкаво повідомить за винагородою батька його Миколу Крука, господаря в Стрівці почта Збараж. Закордонні часописи проситься о передрук. 575 1—1

Дрібні оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ЧЛЕНІВ ТОВАРИСТВА
„РУСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ“
стовар. зар. з обм. порукою в НІВРІ
відбудуться в неділю, дня 10. вересня 1922 р. о 4. годині по пол. в льокалі Читальні з слідуючим денним порядком:

1) Отворення Загальних Зборів.
2) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів.
3) Звіт з діяльности і зіставлення біляису
4) Звіт Контрольної Комісії і уділення одобрення за діяльність Управі і Надзірній Раді.
5) Розділ чистих зисків.
6) Зміна статута від § 1—60.
7) Вибір Управи і Надзірної Ради.
8) Внесення членів.

Нівра, 27. VIII. 1922. 526 1—1

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Каси зачатної „Взаїмна Поміч“
стов. зареєстр. з обмеж. пор.
в Топорові
відбудуться дня 7. вересня 1922 р. о год. 10. перед пол. в домі п. Клима Чучмана з слідуючим порядком:

1. Отворення Зборів.
2. Відчитання протоколу з останіх Загальних Зборів.
3. Звіт Дирекції з діяльности і рахунків за рр. 1914—1921.
4. Звіт контрольної комісії з внеском на уділення Дирекції абсолюторії і предложення біляисів до затвердження.
5. Вибір 7 членів Надзірної Ради.
6. Вибір 3 членів Управи і 2 заступників.
7. Зміна цілого статута після взірця Краєвого Союза Ревізійного (послідне видання).
8. Внески і запити.

На случай браку комплету відбудуться другі Загальні Збори тогож дня о год. 11. перед. пол. в тім самім місци і з тим самим порядком при довільнім числі членів.

Замкнення рахунків є виложені в домі п. Клима Чучмана до перегляду членів.

Топорів, дня 18. серпня 1922.

586 1—1 НАДЗІРНА РАДА.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Пов. Товариства госп.-торг.
„Народний Дім“ в Ліску
відбудуться дня 19. вересня о год. 1. по пол. зглядно о год. 2. попол. без огляду на число членів в салі магістрату зі слідуючим порядком дневним:

1. Відчитання протоколу з остатніх загальних зборів.
2. Відчитання звіту з ревізії Кр. Союза ревізійного.
3. Звіт Управи з діяльности з р. 1921.
4. Уділення Управі абсолюторії і затвердження рахунків.
5. Розділ зисків.
6. Зміна статута.
7. Вибір Ради Надзірної.
8. Вибір 3 членів Управи і 2 заступників.
9. Внески і інтерпеляції.

Замкнення рахунків і біланс виложені в льокали Товариства до перегляду членів.

560 2—2 ДИРЕКЦІЯ

За редакцію відповідає Володимир Целевич.

З друкарні Спілки „Діло“ Львів, Ринок ч. 10